

kun haft een traadløs Telegrafstation, som kunde bruges, ude paa Orlogsværftet. Og nu er det jo ikke saaledes, at man ikke forlængst fra vor Side havde kunnet indrette Radiotelegraf, saa at vi havde været nogenlunde paa Højde med, hvad der findes andetsteds af den Slags. Den traadløse Telegrafstation paa Orlogsværftet har været meget daarlig betjent eller slet ikke betjent. Vi har f. Eks. haft et Tilfælde, hvor et Skib — et af Det Forenedes Amerika-Baade — laa et lille Stykke fra København og kaldte paa Hjælp, idet der var sket en fejl Manøvrering — i alt Fald var Skibet kommet noget i Nød. Da de saa skulde tilkalde Hjælp fra Københavns Havn, var de nødsagede til at sende deres traadløse Telegram over Göteborg. Det var jo en temmelig lang Omvej. I det hele har vi, synes jeg, forsømt denne Sag herhjemme, og jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, hvorfor vi har ventet saa længe med at faa Gang i denne for vor Søfart og hele vort Lands Udvikling saa vigtige Sag. Men sent er jo bedre end aldrig, og nu kommer Ministeren altsaa med et Lovforslag, som sikkert er udmærket godt, og som fortjener at gennemføres saa hurtigt som muligt. Det udelukker jo imidlertid ikke, at der har været rejst Kritik og megen Kritik, ikke mindst fra Søfolks Side, i de forløbne 3 Krigsaar over, at man end ikke har benyttet, saaledes som man kunde, den traadløse Telegrafstation ude paa Orlogsværftet.

Jeg vil gerne i Tilslutning til de foregaaende Talere anbefale dette Lovforslag til velvillig og meget hurtig Behandling i det høje Ting.

Ministeren for offentlige Arbejder (Hassing Jørgensen): Det har været mig en Glæde, at man ikke fra nogen Side har udtalt Betænkelighed ved at indrømme den Bemyndigelse, som dette Lovforslag indeholder, og som ogsaa jeg vil indrømme er temmelig vidtgaende. Men jeg maa dog pege paa, at hvad det finansielle angaar, faar Rigsdagen stadig Lejlighed til at følge Sagens Udvikling derved, at de fornødne Midler skal tilvejebringes ved Forslag paa Finansloven. Det ærede Medlem fra Frederikshavn (Thomas Larsen) har i øvrigt Ret i, at der saa at sige ingen Holdepunkter findes for de Beregninger, som er knyttede til denne Sag; de 3 Mill. Kr., der er anslaaede som Anlægssum, er, som det er anført i Bemærkningerne, ganske kalkulatorisk opstillede fra Telegrafdirektoratets Side, og jeg tror ikke, jeg har

noget yderligere Materiale at stille til Raadighed. Paa samme Maade stiller det sig med Driften, man kan i Virkeligheden ikke vide ret meget om, hvorvidt den vil kunne betale sig eller ikke, men det er dog Telegrafdirektoratets Opfattelse, at man nogenlunde vil kunne forvente, at Sagen vil give et tilfredsstillende økonomisk Resultat. Men, som det ærede Medlem fra Randers (Mortensen) bemærkede: det eneste sikre, man ved om de 3 Mill. Kr., er vel nok, at de ikke slaar til, at Beløbet vil blive endogsaa væsentlig overskredet.

Med Hensyn til Grønland bemærkede det ærede Medlem fra Frederikshavn, at hvis der blev anlagt en Station der, vilde det yderligere forøge Bekostningen, og det ærede Medlem fra Randers udtalte den Opfattelse, at denne Bekostning ikke vilde kunne betale sig. Jeg vil derfor bemærke, at Lovforslaget indeholder ikke noget om, at der skal anlægges en Station paa Grønland. Det er et Spørgsmaal, som vil blive gjort til Genstand for særlig Overvejelse, og som særskilt vil blive forelagt Rigsdagen, hvis det findes betimeligt at oprette en Station ogsaa der.

Det ærede Medlem fra Bornholm (Koføed) haabede, at denne Lov ogsaa vilde virke til Fremme af Radiotelegraffering paa korte Afstande, hvad den jo imidlertid vanskeligt vil kunne bevirke, da Lovforslaget ikke indeholder en saadan Mulighed. Det ærede Medlem fremdrog, at der for 2 Aar siden er tilvejebragt Bevilling til Oprettelse af en Radiotelegrafforbindelse mellem Christiansø og Bornholm, og var ked af, at Stationen ikke var blevet færdig. Det ligger i, at man desværre ikke kan skaffe Materiel; man haaber stadig, at det kommer, men i øvrigt vil jeg gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem maa ske vilde kunne have faaet sit Ønske opfyldt tidligere, hvis han havde begrænset sig til det, han sagde i Dag: en Radiotelegrafstation. Det ærede Medlem har utrykkelig forlangt en Telefonstation, og det har vistnok yderligere vanskeliggjort Sagen. For øvrigt er jeg enig med det ærede Medlem i, at man bør overalt, hvor der er nogen Anledning dertil, installere traadløse Telegrafapparater om Bord paa Skibe, og det er da ogsaa sket for Statens Vedkommende om Bord paa Færgerne mellem Gedser og Warnemünde.

Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) klagede over, at vi var saa langt bag efter i denne Sag, og henviste til, at vi her i Landet kun har een Radiotelegrafstation, nemlig Or-